

2 i fastan

Psalmer: 238, Ps 130, 354, 355, 230, 43

Texter: Jer 26:8-15, Hebr 11:23-27, Mark 14:3-9

Mark 14:3-9

3 När Jesus var i Betania och låg till bords i Simon den spetälskes hus, kom det en kvinna som hade en alabasterflaska med dyrbar äkta nardusolja. Hon bröt upp flaskan och hällde ut oljan över hans huvud. 4 Några blev upprörda och sade till varandra: "Varför detta slöseri med oljan? 5 Den kunde man ha sålt för mer än tre hundra denarer och gett till de fattiga." Och de grälade på henne. 6 Men Jesus sade: "Låt henne vara! Varför besvärar ni henne? Hon har gjort en god gärning mot mig. 7 De fattiga har ni alltid hos er, och ni kan göra gott mot dem när ni vill. Men mig har ni inte alltid. 8 Hon har gjort vad hon kunde, hon har i förväg smort min kropp för begravningen. 9 Jag säger er sanningen: Överallt i hela världen där evangeliet förkunnas ska man också berätta vad hon gjorde och komma ihåg henne."

Herre, skriv dessa ord i våra hjärtan. Amen.

Händelsen i Betania återberättas av Matteus, Markus och Johannes. Oftast används texten ur Johannes som predikotext. Där får vi veta att kvinnan som smorde Jesus var Maria, att hennes syster Marta passade upp vid festmåltiden, och att Lasarus var en av dem som låg tillbords tillsammans med Jesus. Jesus hade uppväckt Lasarus från de döda och därmed visat sin gudomliga makt och godhet. Uppväckelsen av Lasarus var en offentlig bekräftelse på att Jesus var sänd av Gud, att han var den utlovade Messias. I Johannes evangelium får vi veta att också en stor mängd judar var där, *och de kom inte bara för Jesu skull utan också för att se Lasarus som han hade uppväckt från de döda. Då bestämde sig översteprästerna för att döda även Lasarus, eftersom många judar lämnade dem för hans skull och trodde på Jesus.* De hade redan när påsken närmade sig gett order att den som visste var Jesus fanns skulle tala om det så att de kunde gripa honom.

Av Matteus och Markus får vi veta att festmåltiden hölls i Simon den spetälskes hus. Vi vet inget mer om honom. Men vi kan av den information vi får ringa in tidpunkten. Sex dagar före påsk hade Jesus kommit upp till Betania från Jeriko där han gästade Sackeus. Det innebär att han kom dit på fredagen före stilla veckan. Om sex dagar, på torsdagen, skulle påsken inledas med att man tillredde påskalammet. Och nästa dag skulle Guds lamm offras på korset för hela världens synd. Översteprästerna och de skriftlärda hade beslutat döda Jesus, men inte under påsken för att det inte skulle bli upplopp bland folket. Men det blev inte som de ville utan precis som Gud beslutat och Jesus förutsagt.

Jesus kom till Betania fredag eftermiddag. Nästa dag var sabbat. Sabbaten gick ut klockan 18 på lördagen och där ringar vi in tidpunkten för festmåltiden. Då kunde man återigen färdas och det heter ju att många judar kom för att se Jesus och Lasarus. Maria hade en flaska med äkta dyrbar nardusolja. Vid festen bröt hon upp den och hällde ut olja över hans huvud. Och inte bara det. Hon smorde även hans fötter och torkade dem med sitt hår. Hela huset fylldes av doften från oljan. Värdet var 300 denarer, vilket motsvarade en årslön för en arbetare.

Några blev upprörda och sade till varandra: "Varför detta slöseri med oljan? 5 Den kunde man ha sålt för mer än tre hundra denarer och gett till de fattiga." Och de grälade på henne. Av Matteus och Johannes får vi veta att dessa "några" var lärjungarna och att det var Judas som drog igång grälet. De frågade "varför detta slöseri ...? "Varför sålde man inte den oljan för trehundra denarer och gav till de fattiga?"

Jesus kom till hennes försvar: *Låt henne vara! Varför besvärar ni henne? Hon har gjort en god gärning mot mig.* Och han svarade på deras fråga varför man inte sålde oljan: den såldes inte därför att *hon har sparat den till min begravningsdag* (Joh 12:7). Och nu smorde hon Jesus i förväg för hon förstod att när begravningsdagen kom skulle hon inte ha den möjligheten. Jesu ord i Markus evangelium är helt klara på den punkten: *hon har i förväg smort min kropp för begravningen.* Det innebär att hon förstod något som lärjungarna inte förstod, att Jesu död och begravning var nära.

Hur kunde Maria förstå att Jesu död och begravning var nära? Lärjungarna verkade inte förstå att Jesus död var nära. Hur kunde Maria helt och fullt förstå något som de tolv apostlarna inte förstod? Ja, låt oss fråga: hade det varit möjligt för lärjungarna att förstå vad Maria förstod? Ja, naturligtvis. Tidigare, när Petrus avlagt den goda bekännelsen: "Du är Messias, den levande Gudens Son" hade Jesus börjat *förklara för sina lärjungar att han måste gå till Jerusalem och lida mycket genom de äldste och översteprästerna och de skriftlärda, och att han måste bli dödad och på tredje dagen uppväckt.* De hade fått förklarat att det ingick Guds plan för människosläktets återlösning att Jesus måste gå upp till Jerusalem, bli förrådd, lida mycket, bli dödad på korset för att sedan uppstå på tredje dagen. De hade fått det förklarat för sig vid flera tillfällen. De hade hört Jesus förklara att han, Människosonen, inte kommit för att bli betjänad utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många. De var närvarande när han indentifierade sig själv som **den gode herden** som Guds folk förtröstat på sedan Davids tid – den gode herden som ger sitt liv för fåren. *Jag har makt att ge det, och jag har makt att ta tillbaka det* hade Jesus sagt.

Tänk också på att Jesus anklagat sina fiender för att vilja döda honom och lärjungarna hade också sett dem försöka. Jesus hade förutsagt att det var genom de äldste och översteprästerna som han skulle lida mycket och bli dödad. Att Jesus svävade i

livsfara var så allmänt känt att pilgrimerna som kom till Jerusalem för att fira påsk frågade sig om han alls skulle komma till högtiden. De tolv apostlarna var också medvetna om att det var livsfarligt för Jesus att gå upp till Jerusalem. När Jesus sa att han skulle gå till Judeén för att väcka Lazarus hade de sagt: "*Rabbi, nyss försökte judarna stena dig, och nu går du dit igen!*"

Trots allt detta verkade de inte tro att han snart skulle dö. Ja, de hoppades att han inte alls skulle dö. De delade istället många förhoppning att Messias skulle upprätta ett jordiskt rike som var större och härligare än Israels rike på Davids eller Salomos tid. Under många generationer hade de skriftlärdas trummat in i folks öron och medvetande att Messias skulle vara deras jordiska kung. Av emmauslärjungarnas samtal och lärjungarnas fråga vid Jesu himmelfärd förstår vi att de fortfarande höll fast vid sådana uppfattningar. Det var först Andens eld vid Pingsten som renade dem från sådan falska förhoppningar. Men det ska också sägas att vid sidan om falska förhoppningar hade lärjungarna också haft tron på Jesu andliga rike. Petrus hade ju avlagt den goda bekännelsen som allas talesman: *Du är Messias, den levande Gudens Son*. När folk tog anstöt och lämnade honom när han vägrade bli deras jordiska kung och istället undervisat om sitt andliga rike hade Jesus frågat lärjungarna: vill ni också gå bort? De hade svarat: "Herre, till vem skulle vi gå? Du har det eviga livets ord, och vi tror och förstår att du är Guds Helige." Lärjungarna var inte klara på den punkten, om Kristi rike var av den här världen eller inte.

Hur kunde då Maria inse att Jesu död var nära förestående, då lärjungarna inte gjorde det? Ja, Maria insåg vad Gud öppnat hennes hjärta att inse? Han gav henne denna andliga klarsyn genom sitt ord, den undervisning hon hört av Jesus. Kom ihåg att hon suttit vid Jesu fötter för att lyssna till honom. Jesus hade sagt att hon valt den goda delen och den skulle inte tas ifrån henne. Hon hade lyssnat som den som behöver Jesu ord så mycket att det betyder själva livet. När vi inser att vi är syndare som står med skuld inför Gud, ja, då lyssnar vi uppmärksamt till budskapet om syndernas förlåtelse. Jesu ord är livets vatten för en törstande själ. Så ivrigt hade Maria lyssnat.

Det är en gåva från Gud att lyssna så att vi gömmer och bevarar Guds ord i våra hjärtan. Lyssna så att ordet går in genom örat – inte ut genom det andra – utan tränger ner i hjärtat och blir hjärtats skatt. Genom Guds nåd hade Maria blivit kvitt falska förhoppningar och förstått att det rike som Jesus kommit för att upprätta med sitt lidande, död och uppståndelse är ett andligt rike som består i *rättfärdighet och frid och glädje i den helige Ande*. Gud hade gett Maria nåden att ta Jesu ord på allvar, att färden upp till Jerusalem skulle sluta på korset. När Jesus sa att hon i förväg smort hans kropp för begravningen så innebär det att Maria förstod att han skulle dö inom kort.

Vi börjar nu förstå vilket djup av insikt Gud i sin nåd gett henne. Hon visste att Jesus

skulle dö inom kort. Hon visste innebörden av hans död: att Människosonen kommit för att ge sitt liv till lösen för många. Därmed skulle han utpåna också hennes skuld, ja hela världens. Trodde hon på det? Jesus hade också förutsagt att han skulle uppstå på tredje dagen. Det var absolut just vad hon trodde. Hon skulle aldrig ha kunnat tro att Jesus återlöst henne från alla synder, dödens och djävulens makt om hon föreställt sig att han skulle bli kvar död i sin grav.

Nu kanske någon tänker att vi kanske säger för mycket om Marias tro. Nej, tror inte det. Jesus förutsa ju att *överallt i hela världen där evangeliet förkunnas ska man också berätta vad hon gjorde och komma ihåg henne*. Jesus binder den goda gärning hon gjorde mot honom med evangeliets förkunnelse. Det hon gjorde var motiverat av hennes tro. Men Marias tro skulle inte vara förenlig med evangeliet om den bara förutsåg hans snara död och begravning. En tro som är förenlig med evangeliet omfattar både hans fullkomliga offerdöd och hans segerrika uppståndelse. Överallt där evangeliet förkunnas ska man berätta om den goda gärning hon gjorde som en frukt av tron på hans fullkomliga offer för hela världens synd, ett offer vars oändliga värde skulle bekräftas av hans uppståndelse på tredje dagen.

Jesus vill att vi ska komma ihåg henne. Så vi minns hennes ivriga lyssnande vid Jesu fötter, lyssnande till ord som är livets vatten för en törstig själ, ord som försäkrar syndare om syndernas förlåtelse. Vi minns hennes goda gärning som motiverades av tron på evangeliet. Och evangeliet handlar inte om en frälsare som smörjs för sin begravning för att sedan bli kvar i graven, evangeliet handlar inte om en död frälsare. Det är förkunnelsen av hur Jesus uppfyllt hela Guds plan för vår frälsning, hans fullkomliga offer och ärorika uppståndelse på tredje dagen. Det är budskapet från Gud att vår skuld är utplånad och döden besegrad. Liksom Jesus en gång kallade Lasarus ut ur sin grav ska han en dag kalla oss ut ur våra gravar, eller om vi lever, kalla oss att möta honom. Evangeliet driver oss att sträcka oss efter det som ligger framför oss, Guds kallelse i himlen, för Jesus har uppstått för att vi ska uppstå och leva med honom i hans rike. Amen.

Låt oss be!

Jesus, vår Frälsare, lär oss lyssna som Maria lyssnade så att ditt ord får bära frukt i våra liv, en frukt som ärar dig. Ge oss genom ditt ord frid och gläde i den helige Ande. Låt oss förstå hela vidden av fullkomliga offerdöd och din ärorika uppståndelse, så att vi frimodigt kan träda fram inför Guds tron. Bevara oss i tron till livets slut, det är vår bön, i Jesu namn. Amen.